

VROEGE LENTE 1998

Het meisje zwerft rond in de nacht. De maan glimlacht flauwtjes naar haar wanneer ze zigzagt tussen de plassen die de sneeuw heeft achtergelaten. Het benzinestation, dat 's nachts open is, werpt zijn neonlicht over de troosteloosheid. Ze gaat naar binnen en koopt een blikje cola en een pakje Marlboro. De nachtbediende heeft aardige ogen waardoor ze haar blik afwendt. Ze loopt naar buiten en gaat bij de verlichte wasstraat staan om een sigaret op te steken, blaast de rook de nachtelijke hemel in en blijft met haar blik hangen op de vrachtwagen die achter de benzinepompen geparkeerd staat. Achter het stuur zit een man te slapen. Hij heeft een donkere pet op en zijn kin hangt op zijn borst. Ze laat de half opgerookte sigaret vallen en trapt hem uit. De plassen glanzen olieachtig in het schijnsel van de straatlantaarns wanneer ze over het asfalt loopt. In de verte klinkt het geruis van een paar eenzame auto's, maar verder niets. De spanning kriebelt langs haar ruggengraat. Bij de truck aangekomen grijpt ze de zijspiegel vast en hijst zich op de trede, zodat haar gezicht zich ter hoogte van de slapende man bevindt. Van dichtbij ziet ze dat hij jonger is dan ze dacht, zijn wangen overschaduwde door een zuinig baardje en in zijn oor een glinsterende oorbel.

Ze ziet hoe haar eigen knokkels het raampje naderen. Een bescheiden klopje maar, en toch wordt de man met een enorme schok wakker, slaat van schrik zijn pet van zijn hoofd en ontbloot daarmee een kalende schedel. Hij knijpt naar haar, het duurt even voor hij zich herpakt en het raampje omlaagdraait.

‘Wat is er aan de hand?’

Door de adrenaline is het moeilijk glimlachen. De hand die de spiegel vastheeft begint al pijn te doen.

‘Ik vroeg me gewoon af of je gezelschap wilt?’

Met open mond staart hij haar aan. Eerst lijkt hij te willen protesteren maar vervolgens knikt hij naar het portier aan de passagierszijde.

‘Kom maar binnen dan.’

Met de kriebels in haar buik van verwachting loopt ze om de truck heen, kijkt om zich heen of de schaduwen geen ogen hebben, maar de enige persoon die ze ziet is de pompbediende en die kijkt niet naar buiten. Het is bijna twee uur en andere auto’s zijn er niet. Mocht er iets gebeuren, dan zijn er geen getuigen.

De man ademt zwaar door zijn mond wanneer ze naast hem komt zitten.

‘Oké, en wie ben jij dan?’

‘Gewoon, een meisje.’

De cabine ruikt naar warme adem.

‘Ja, dat zie ik ook wel.’

Hij komt onhandig over, wrijft met zijn handpalmen in zijn ogen en bekijkt haar stiekem van opzij, alsof ze een vreemd dier is dat hij niet boos wil maken.

‘En hoezo wil jij hier zitten, met mij?’

‘Je lijkt me gewoon eenzaam.’

Ze daagt hem uit met haar ogen, vindt hem er bang uitzien en dat geeft haar moed. Hij lacht een beetje en zijn vingers spelen nerveus met zijn baard wanneer hij haar kant uit gluurt.

‘Dus je bent er niet zo een die betaald wil krijgen?’

Ze legt haar hand over de zijne. Haar zilveren ringen glinsteren als tranen in de duisternis tussen hen in en ze hoopt dat hij het bloed niet door haar heen voelt razen.

‘Nee, zo een ben ik niet.’

Achter in de cabine is ruimte genoeg. Hij laat haar op een smal bed zakken, steunt met zijn handen zwaar op haar heupen wanneer hij bij haar binnendringt. Ze kleden zich niet uit, hun broek blijft op hun enkels, bijna alsof ze verwachten betrappt te worden. Ze kijkt op en ziet een kind vanaf een foto naar haar glimlachen. Het kind heeft zijn mollige armpjes om een chocoladekleurige labrador geslagen en het lijkt net of ze allebei lachen. Het meisje kijkt omlaag naar het gekreukte beddengoed. Het duurt niet lang voor hij het uitbrult en zich uit haar terugtrekt – vlug, zodat al zijn spul op de grond belandt. Ze bukt en trekt haar slipje omhoog. Opeens moet ze bijna huilen en ze slikt en slikt om het te onderdrukken.

Het lijkt de man goed gedaan te hebben. Zijn handen zijn weer vol zelfvertrouwen wanneer hij zijn riem dichtgespt, als een puber die voor het eerst seks heeft gehad. Ze verbaast zich erover. Hoeveel ze op elkaar lijken. Mannen.

Ze gaan voor in de cabine zitten roken. Buiten ligt de wereld er donker en nat bij. Haar onderlichaam brandt, maar het gevoel dat ze moet huilen is verdwenen.

‘Waar ga je hierna heen?’

‘Haparanda.’

Zijn dialect klinkt grappig, hij lijkt zijn woorden bijna te zingen.

‘Ga je mee, of wat?’ voegt hij eraan toe.

Ze draait haar hoofd weg om de rook uit te blazen.

‘Ik moet verder dan Haparanda.’

Zijn tanden glanzen in het donker. Dit is niet iets wat hij eerder gedaan heeft. Ze ziet hoe het schuldgevoel hem nu al bekruipt. Zijn stem probeert te verdoezelen wat er zojuist gebeurd is, hij knikt naar het benzinstation.

‘Ik wilde wat te eten gaan kopen, wil jij iets?’

‘Ik wil wel een kaneelbroodje.’

‘Oké, ga ik regelen.’

Hij haalt de sleutels uit het contact en lacht voorzichtig naar haar voordat hij het portier opent en uitstapt. Hij loopt een beetje met X-benen en lijkt zich niet te bekommeren om het opspattende water uit de plassen. Het meisje kijkt hem na tot hij het tankstation in verdwijnt, overweegt toch met hem mee te rijden. Misschien kan ze in Luleå uitstappen. Ze heeft gehoord dat dat best een grote stad is. En steden, daar kun je in verdwijnen.

De schemering was het ergst. Het besef dat er weer een dag verloren is gegaan. Een dag als alle andere. Ze stond op haar plek achter de kassa en deed net of ze de duisternis niet zag die voor de ramen van de winkel inviel. Als je onder het felle schijnsel van de tl-buizen stond, was het alsof je je op een podium bevond. De mensen die stopten om te tanken konden haar daar in het licht zien. Haar vermoeide bewegingen en haar ontwijkende blik. Het dunne haar dat geen fut meer had om tot over haar schouders te komen en de valse glimlach die pijn deed in haar wangen. Zij konden haar zien, terwijl zij slechts een glimp opving van hun aanwezigheid.

Het benzinestation lag midden in het dorp en ze kende bijna iedereen die binnenkwam bij naam, maar ze echt kennen deed ze niet. Misschien dachten zij haar te kennen. Ze wist in elk geval wel hoe er gefluisterd werd. Over de dochter van Björnlund, die de wereld aan haar voeten had gehad maar nooit in actie was gekomen. En nu was het te laat, haar schoonheid en haar vitaliteit waren aan het vervagen. Het doek viel. Het enige wat ze voortgebracht had was het kind, een jongen, maar hoe, dat wist niemand, want een man had ze nooit gehad. Voor zover ze wisten. De jongen was uit het niets geboren, en ondanks alle geruchten die door de jaren heen de ronde deden, was het nooit duidelijk geworden wie zijn vader was. Het was een ongemakkelijke kwestie die nog altijd discussies teweegbracht. Het enige waar men het in de streek over eens kon worden was dat Liv Björnlund nooit normaal zou worden. Misschien hadden

ze zelfs wel medelijden met haar gehad, als het geld er niet was geweest. Medelijden hebben met iemand die op een vermogen zat, was lastig.

Ze dronk koude automaatkoffie en gluurde stiekem naar de klok. De seconden hamerden achter haar slapen. Klokslag negen zou ze voor vandaag van het podium afstappen. Als dat niet lukte zou haar hoofd ontploffen. Maar het was vijf over toen de nachtbediende opdook. Als hij al doorhad hoezeer ze kookte vanbinnen, liet hij dat niet merken.

‘Je vader zit buiten te wachten,’ zei hij alleen maar.

Vidar Björnlund stond op zijn gebruikelijke plek bij de dieselpomp. In zijn oude Volvo klemde hij zijn klauwhanden pijnlijk om het stuur. Simon zat als een schaduw op de achterbank, verdiept in zijn telefoon. Zachtjes raakte ze zijn knie aan en deed haar gordel om, een fractie van een seconde keek hij haar aan. Ze lachten naar elkaar.

Vidar draaide de sleutel om, waarna de auto reutelend tot leven kwam. Zijn oude rammelkast was van begin jaren negentig en zou beter af zijn op de schroothoop dan op de gebarsten binnendoorweggetjes, maar wanneer ze hem daarop wees wuifde hij dat gewoon weg.

‘Hij spint dan wel niet als een kat, maar hij spint in elk geval.’

‘Je vindt het niet tijd worden dat we eens door de zure appel heen bijten en een nieuwe kopen?’

‘Dacht het niet. Kan je net zo goed je reet afvegen met dat geld.’

Liv draaide zich weer naar Simon. Met zijn lange benen en zijn armen die opbalden in de mouwen van zijn jack leek hij de hele achterbank in beslag te nemen. De verandering had plaatsgevonden zonder dat ze het gemerkt had, op een dag had hij daar gewoon gezeten, als een volwassen man. Scherpe lijnen en lichtrood vlashaar dat met de dag dikker werd, hadden zijn babywangen verdrongen. Van haar

zachte, ronde jochie was geen spoor meer te bekennen. Ze probeerde zijn aandacht te trekken, maar hij leek niets te merken, typte slechts koortsachtig met zijn duimen op zijn telefoon, diep verzonken in een andere wereld waartoe zij geen toegang had.

‘Hoe was het op school?’

‘Goed.’

‘School,’ snoof Vidar. ‘Dat is toch alleen maar tijdverspilling.’

‘Begin nou niet weer,’ zei Liv.

‘Op school leer je maar drie dingen: zuipen, vechten en achter de meiden aanzitten.’

Vidar draaide zijn achteruitkijkspiegel zodanig dat hij zijn kleinkind kon zien. ‘Heb ik het mis?’

Simon verborg zijn mond in zijn kraag maar Liv kon zien dat hij moest lachen. Hij had meer plezier om de oude man dan zij, beschikte over het vermogen om dingen weg te lachen die haar juist razend maakten.

‘Dat zeg je alleen maar omdat jij geen opleiding hebt,’ zei ze.

‘Wat zou ik met een opleiding moeten? Hoe je moest zuipen en vechten wist ik al. En aan meiden was geen gebrek. Niet toen ik jong was.’

Liv schudde haar hoofd en richtte haar blik op het bos. Ze negeerde de gederde handen die het stuur vasthielden en de adem van de oude man die de lucht tussen hen in verschroeide. Algauw ging het asfalt over in grind en kwamen de bomen dichterbij. Andere auto’s kwamen ze niet tegen en achter hun groot licht begon de duisternis. Ze knoopte de bovenste knoopjes van haar werkoverhemd open en krabde met haar nagels over haar borst en in haar nek. Op weg naar huis werd de jeuk altijd erger, alsof haar lichaam wanhopig probeerde uit zijn eigen vel te breken. Honderden mieren op haar hoofdhuid en armen, waardoor ze haar huid tot bloedens toe

openkrabde. Als Vidar of Simon het al merkten, zeiden ze er niets van, veel te veel gewend aan haar gedrag om er aandacht aan te besteden. Regelmatig trilde de telefoon van de jongen, eiste constant zijn aandacht op. De oude man had zijn blik op de weg gevestigd en zat te malen met zijn kaken. Liever kauwde hij op zijn woorden dan dat hij ze met hen deelde.

Toen ze Ödesmark naderden, schoten de gebruikelijke herinneringen door haar heen, al die keren dat ze uit de auto gesprongen was om weg te rennen. Recht in de armen van de sparren was ze gevluht, alsof die haar konden beschermen. Het buurtschap lag als een laatste buitenpost aan een weg die nergens meer heen ging. Een paar kilometer verderop werd de weg opgeslokt door het bos en de ruïnes van wat ooit geweest was. Reed je een rondje om het buurtschap heen, dan be kroop je al gauw het gevoel dat het bos op het punt stond ook dit op te slokken. De huizen lagen op veilige afstand van elkaar, gescheiden door dennenbos en moerasgrond en het zwartogige meer dat zich in het midden van alles uitstreckte en de verlatenheid weerspiegelde. Alles bij elkaar waren er veertien huizen, waarvan er slechts vijf bewoond waren. De rest stond met dichtgespijkerde ramen en door het weer aangetaste gevels weg te zakken, hard op weg om begraven te worden.

Liv kende dit gebied als haar eigen broekzak. Haar voeten hadden de paadjes gevormd die door het bos kronkelden, en ze wist waar elke koudwaterbron, elk geheim kruipbramenplekje en elke vergeten put te vinden waren. De mensen kende ze ook, hoewel ze ze uit de weg ging. Het gelach en de geuren die de wind met zich meevoerde kon ze thuisbrengen, en ze hoefde niet naar buiten te kijken om te weten wiens auto over het grind kroop of wiens motorzaag de stilte doorkliefde. Ze hoorde het geblaf van hun honden. De bellen van hun koeien. Ze verstikten haar en gaven haar zuurstof. De grond en de mensen.

De Björngården, het huis waar ze opgegroeid was, lag op een heuveltje, veilig omgeven door bos, en vanuit haar kamer op de eerste verdieping kon ze een glimp opvangen van het dieper gelegen zwarte oog van het meer. Vidar had het huis voor haar geboorte gebouwd en hier was ze gebleven, allang volwassen inmiddels, hoewel ze als kind al gezworen had hier nooit te zullen blijven. En alsof het feit dat ze hier gebleven was nog niet genoeg was, had ze op deze zelfde godvergeten plek ook Simon laten opgroeien. Drie generaties onder hetzelfde dak, zoals vroeger, toen dat niet anders kon. Maar nu kon het wel anders, tenzij mensen iets creëerden om aan elkaar te blijven vasthouden. En hoe meer tijd er verstreek, des te moeilijker het werd om je blik over de boomtoppen uit te laten stijgen en je een andere plek voor te stellen. Nee, dan was het makkelijker om je samen met de rest van het buurtschap langzaam op te laten slokken.

Vidar sloeg af bij de slagboom en schraapte zijn stembanden los. ‘Home sweet home,’ zei hij, starend naar het verval-
len huis op de heuvel.

De motor draaide stationair toen Simon uitstapte om zich over het hangslot te buigen. Van achteren herkende ze hem amper, met zijn brede rug en zijn stierennek. Toen Simon de slagboom geopend had, liet Vidar de auto langzaam naar binnen rollen en zodra ze gepasseerd waren liet Simon de boom weer zakken en deed hem weer op slot. Liv krabde met haar nagels in haar brandende hals terwijl ze naar het huis reden.

‘Hij is geen kind meer,’ zei ze.

‘Nee, en dat is maar goed ook.’

Ze keek naar haar vader en constateerde dat de tijd ook op hem vat had gehad. Vidar was met de jaren gekrompen, zijn gerimpelde vel hing slap om zijn botten en wekte de indruk dat hij van binnenuit langzaam aan het wegwijnen was. De vitaliteit brandde echter nog altijd sterk in zijn ogen,

twee onverzettelijke vlammetjes toen hij naar haar keek. Ze wendde haar hoofd af en ontmoette haar eigen lege blik in de autoruit. De schemering was al lang uitgedoofd, nu restte slechts de duisternis.

*

Liam Lilja bekeek zichzelf in de kapotte spiegel. Een lange barst in het glas liep als een litteken dwars over zijn gezicht, verwrong zijn neus en zijn jukbeenderen. De onderste helft grijnsde. Witte tanden in een donkere stoppelbaard. De bovenste helft was ernstig. Alleen de ogen die hem aanstaarden. Uitdagerend, alsof ze ruzie zochten. Als het zijn eigen ogen niet waren geweest had hij nooit geaccepteerd dat iemand zo staaarde. Zonder weg te kijken.

‘Jezus, sta je je op te maken of zo?’ klonk de stem van Gabriel van de andere kant van de deur.

‘Ik kom eraan.’

Liam zette de kraan open, stak zijn handen onder de koude straal en waste zijn gezicht. Een wondje op zijn wang schrijnde en er ging een pijnscheut door een kies in zijn onderkaak. Maar de pijn was welkom, die maakte de wereld scherper.

Eenmaal in de verlichte winkel kreeg hij meteen de blik van de winkelbediende op zich gericht. Een oudere kale man, die nerveus met zijn ogen knipperde. Liam voelde de irritatie opkomen toen hij naar de man keek, voelde zijn gezicht verstijven en op slot gaan. Voelde dat de tijd langzamer begon te lopen. Gabriel drukte achteloos een zak chips tegen zijn borst, waardoor die kraakte.

‘Hier, je ontbijt,’ zei hij. ‘Ik heb ook sigaretten.’

In de auto aten ze chips en dronken ze ijskoude cola. De hemel was lichter aan het worden, maar de zon had nog niet genoeg energie om boven de bomen uit te stijgen. In minder dan tien minuten werkte Gabriel zijn chips naar binnen,

waarna hij met vettige vingers een joint begon te draaien.

‘Ik ben gister bij de plantage wezen kijken,’ zei hij. ‘Er zijn twee lampen kapot, we moeten nieuwe regelen.’

Liam verfrommelde de chipszak en startte de motor.

‘Dat is jouw ding nu,’ zei hij. ‘Ik doe niet meer mee.’

‘De planten zijn onwijs mooi,’ zei Gabriel, alsof hij hem niet gehoord had, ‘de beste die we tot nu toe gehad hebben. Ik wil de prijs iets opschroeven.’

Liam gluurde naar de auto die naast hen stond. Een vrouw op de passagiersstoel zat haar lippen te stiften, waarna ze uitgebreid gaapte. Haar mond veranderde in een gevaarlijke rode cirkel. Hij vroeg zich af wat voor werk ze deed, of ze kinderen had. Misschien wel een huis met een tuin en schommels. De chauffeur, haar man waarschijnlijk, kwam terug van het benzinestation en liet zich achter het stuur zakken; hij had een saaie bril en nat gekamd haar. Liam bracht een hand omhoog om zijn eigen haardos platter te maken, maar de weerbarstige lokken lieten zich niet temmen. Het maakte niet uit hoe hard hij het probeerde, hij zou er toch nooit uitzien zoals zij, als gewone mensen.

Ze lieten Arvidsjaur achter zich, volgden kleine weggetjes die bij de mensen vandaan slingerden, dieper het ongerepte gebied in. Grote spiegelende wateroppervlakken aan beide zijden van de weg begonnen samen met de hemel te blozen. Gabriel rookte zijn joint met gesloten ogen, verbrak de stilte alleen met zijn blafferige gehoest. Het klonk alsof zijn ribben los zaten en rammelden in zijn borst. Op zijn onderlip had hij een litteken waardoor zijn linkermondhoek omlaagging, het resultaat van een vishaakje dat daar in zijn jeugd was komen vast te zitten. Hoewel Gabriel altijd beweerde dat hij met een mes gestoken was. Dat verhaal beviel hem beter.

Na de meren was er alleen nog maar bos, dicht opeengepakt en duister naast het gebarsten asfalt. Liam voelde het onbehagen in zijn buik.

‘Weet-ie dat we komen?’

Gabriel hoestte, de lucht van ongepoetste tanden en rook vulde de auto.

‘Ja, hij weet het.’

Een overwoekerd treinspoor dook op vanuit het niets en volgde hen een eindje, waarna het weer begraven werd onder het bostapijt. Ze passeerden een verlaten treinstationnetje dat omsloten werd door sluimerend groen. Er stonden roestige wagons vol met schietgaten waar onkruid en ander leven doorheen drong. Een eindje verderop stonden de overblijfselen van een boerderij, omgeven door lege weides waar onbegraasd gras en dode bloemen lagen te wachten op het bevel van de zon om overeind te komen.

Het asfalt ging over in grind. Liam sloeg een kleiner weggetje in en vervolgens nog een. In het begin was hij altijd verkeerd gereden, in de tijd dat hij nog geen rijbewijs had en ze de auto waarin ze zaten zonder contactsleutel startten. Toen was de route naar Juha’s huis net een labyrint in de wildernis geweest, wat waarschijnlijk ook de bedoeling was. Dat niemand het zou vinden.

Naast een zwart, zingend beekje doemde een ongeverfd houten huisje tussen de bomen op. Er was geen elektriciteit en ook geen stromend water. Liam parkeerde op gepaste afstand en in de stilte bleven ze even zitten om zich voor te bereiden. Uit de schoorsteen kringelde een sliertje rook dat zich als een deken over het bos vlijde. Het had er vredig uit kunnen zien als die dode beesten er niet geweest waren. Twee kadavers, gevild en van het hoofd ontdaan, hingen in de bomen. Enorme brokken vlees die glansden in het licht.

Toen ze hun portieren openden, hoorden ze het ruisen van de sparren en het kabbelen van het beekje. Liam pakte de plastic tas met de koffie en de wiet, vermeed naar het opgehangen vlees te kijken. Een fractie van een seconde verbeeldde hij zich dat het eigenlijk mensen waren, door

Juha in stukken gehakt en opgehangen.

Juha Bjerke, de eenzaat die mensen uit zijn leven verbannen had en zich zelden in het dorp waagde. Het gerucht ging dat een jachtongeluk in de jaren negentig er de oorzaak van was; Juha had tijdens de elandenjacht per ongeluk zijn eigen broer doodgeschoten. Een zaak voor de politie was het niet geworden, maar hun moeder was er nooit in geslaagd hem te vergeven, en velen beweerden dat hij het expres had gedaan, dat de jaloezie de overhand had gekregen. Het was allemaal gebeurd voordat Liam geboren was en het enige wat hij zeker wist was dat Juha de mensen net zozeer schuwde als de mensen hem.

Uit het struikgewas kwam een hond aanzetten. Ze bleven roerloos staan terwijl hij snuffelde en zijn haren overeind zette. Er kwam een grommend wijsje uit zijn keel, hoewel hij ze inmiddels wel herkende. Gabriel spuugde in het gras.

‘Ik wou dat ik dat stomme beest kon neerschieten.’

De hond haastte zich voor hen uit toen ze naar het huis liepen.

‘Ga maar voor, hoor,’ zei Gabriel, ‘hij ziet jou toch liever.’

Liam voelde zijn lichaam verstijven toen hij het huis naderde. Hij kreeg altijd de zenuwen van de bezoeken aan Juha, ook al hoefden ze hem maar zelden te zien. Meestal stak hij alleen zijn hand ver genoeg naar buiten om het geld te overhandigen en zijn spullen aan te pakken. Hij was niet echt de persoon voor een praatje. En toch spanden zijn spieren zich elke keer aan wanneer het afgelegen huisje voor Liam opdoemde.

Gabriel had hetzelfde. Hij was helemaal stilgevallen, slenterde een paar passen achter Liam. Misschien was het de verlatenheid, en het feit dat ze zich op Juha's territorium bevonden. Of anders de tragedie die als een onweerswolk boven de eenzame man hing. Hoewel er inmiddels heel wat jaren verstreken waren sinds het ongeluk, stond het verdriet

diep in zijn gezicht gegrift. Het had iets angstaanjagends, iemand die alles verloren was.

Een reeënschedel hing slordig boven de voordeur gespijkerd en wiebelde hevig toen Liam aanklopte. De hond hijgde bij hun voeten en vanuit het huisje klonk een raspnd geluid, voeten die over de oude vloerplanken sloften. De deur gleed slechts een klein stukje open, onthulde een magere schaduw in de opening. Binnen brandde een vuurtje en de schaduwen van de vlammen roerden zich in het duister. Juha stak zijn hoofd naar buiten en keek met een vertrokken gezicht naar de ochtendschemering. Hij was oud genoeg om hun vader te kunnen zijn, ergens tussen de veertig en vijftig, maar zijn lijf was hard en pezig als van een jongeman. Zijn lange haar hing in een staart op zijn rug en zijn gezicht was getekend door het weer en door tegenspoed.

Zonder een woord nam hij het tasje van Liam aan, boog zich voorover en stak zijn neus in de wiet om zich ervan te verzekeren dat die echt was, waarna hij het geld aanreikte. Liam hoefde zijn blik er maar even overheen te laten glijden om te zien dat het niet genoeg was. Dat verbaasde hem. Juha Bjerke was nooit iemand geweest die probeerde te sjoemelen met de betaling.

‘Dit is maar de helft.’

Er kwam een vreemd licht in Juha’s ogen.

‘Wat?’

‘Je moet het helemaal betalen, dit is maar de helft.’

Met een vlugge katachtige beweging gleed Juha de schaduw weer in. Eén hand hield hij achter zijn rug alsof hij iets verborg, een wapen misschien wel. Liam voelde dat zijn hart sneller ging kloppen.

‘Kom even binnen,’ zei Juha vanuit het donker, ‘dan kunnen we praten.’

Liam stopte het stapeltje briefjes in zijn zak en keek naar Gabriel. Die zag er bleek en gestrest uit. Dit was nieuw, Juha

had ze nog nooit binnengevraagd. Zodra hij gekregen had wat hij wilde joeg hij ze altijd weg alsof ze dakloze honden waren die hij geen eten kon geven. Dit was de eerste keer dat hij ze vroeg over de drempel te stappen. Het vuur brandde binnen, in het schijnsel kon Liam de jachtgeweren zien, ze hingen in keurige rijen naast de open haard. Vanaf de schouw werden ze hulpeloos aangehaapt door een rij kleine dierenschedels.

‘Nou, kom op,’ zei Juha, ‘ik bijt niet, hoor.’

Een paar ademloze seconden stond alles stil, was er alleen het vuur dat knetterde en de wind in de bomen. Juha’s spottende lachje spoorde ze vanuit het huisje aan. Liam vulde zijn longen met frisse lucht voor hij naar binnen stapte. De warmte in de kleine ruimte sloot hem in, zijn neus vulde zich met vreemde geuren en zijn ogen deden hun best om alles te onderscheiden wat zich in het duister schuilhield. Het was alsof je een kuil in stapte. Een donkere, sidderende val.

*

Liv was alleen met het ochtendgloren. Het licht sijpelde tussen de naakte berken door en vlijde zich als een gloeiende korst over het zwarte bos. Het huis lag achter haar en ze weerhield zichzelf ervan zich om te draaien. Haar adem als een schild tegen de wereld. Ze zag niet dat er lampen aangingen, hoorde niet dat iemand haar naam riep. Pas toen er een magere lappen hond uit het struikgewas tevoorschijn kwam die in rondjes om haar heen ging dansen, sloeg ze de bijl vast in het hakblok en draaide zich om.

Vidar stond op het terras, zijn ogen twee zwarte streepjes.

‘Kom eten,’ schreeuwde hij met zijn rauwe stem.

Vervolgens was hij weg. Liv klopte haar jas af en begon met tegenzin in de richting van het huis te lopen, haar voetstappen als trommelslagen in de stilte.